IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Finansów Publicznych (nr 194)**

■ **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 59)**

z dnia 15 września 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 194)

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 59)

15 września 2021 r.

Komisje: Finansów Publicznych oraz Spraw Zagranicznych, obradujące pod przewodnictwem posła **Andrzeja Kosztowniaka (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych, przeprowadziły pierwsze czytania:

– rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Protokołu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Malty o zmianie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Malty w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzonej w La Valetta dnia 7 stycznia 1994 roku, zmienionej Protokołem podpisanym w Warszawie dnia 6 kwietnia 2011 roku (druk nr 1443);

– rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Protokołu między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów o zmianie Konwencji między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, podpisanej w Warszawie dnia 13 lutego 2002 roku, oraz Protokołu, podpisanego w Warszawie dnia 13 lutego 2002 roku (druk nr 1445).

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Wawrzyk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami oraz **Przemysław Szymczyk** dyrektor Departamentu Systemu Podatkowego Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Monika Biała**, **Marcin Chorzewski**, **Artur Kucharski** i **Anna Woźniak** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Wojciech Miller** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Witam bardzo serdecznie. Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Spraw Zagranicznych. Bardzo proszę o zajęcie miejsc.

Szanowni państwo, zanim powitam gości, pozwolę sobie poinformować, że mamy w tym momencie na sali kworum poszczególnych komisji, taką informację uzyskałem z sekretariatu posiedzenia.

Porządek dzienny będzie obejmował dwa punkty. Pierwszy to pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Protokołu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Malty o zmianie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Malty w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzonej w La Valetta dnia 7 stycznia 1994 roku, zmienionej Protokołem podpisanym w Warszawie dnia 6 kwietnia 2011 roku. To druk nr 1443. Punktem drugim będzie pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Protokołu między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów o zmianie Konwencji między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów w sprawie unikania podwój-

nego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, podpisanej w Warszawie dnia 13 lutego 2002 roku, oraz Protokołu, podpisanego w Warszawie dnia 13 lutego 2002 roku, druk nr 1442.

Czy są uwagi do porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia? Nie słyszę uwag, w takim razie wobec niezgłoszenia wniosków do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

Szanowni państwo, na naszym posiedzeniu witamy bardzo serdecznie gości na czele z panem ministrem Piotrem Wawrzykiem, sekretarzem stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Witam wszystkich gości przybyłych na dzisiejszą Komisję.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Marszałek Sejmu w dniu 29 lipca 2021 r. skierował rządowe projekty ustaw z druków nr 1443 i 1445 do Komisji Finansów Publicznych oraz do Komisji Spraw Zagranicznych do pierwszego czytania. Ze względu na to, że oba projekty są zbliżone tematycznie i tak naprawdę różnią się podmiotami, które zawierały te umowy, proponuję, aby przeprowadzić debatę łączną. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam że Komisje wyraziły na to zgodę. Nie słyszę sprzeciwu. Proszę przedstawiciela rządu o przedstawienie uzasadnienia do powyższych projektów ustaw. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk:

Dziękuję bardzo. Panowie przewodniczący, Wysokie Komisje, w dniu 30 listopada ubiegłego roku w Warszawie podpisany został protokół między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Malty o zmianie Umowy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzonej w La Valetta dnia 7 stycznia 1994 r., zmienionej Protokołem podpisanym w Warszawie 6 kwietnia 2011 r. Umowa, po jej ratyfikacji, weszła w życie w dniu 24 listopada 1994 r., zaś Protokół wszedł w życie 22 listopada 2011 r.

Podpisanie umowy oraz jej wejście w życie nastąpiło jeszcze przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej w 2004 r. Umowa, biorąc pod uwagę zmiany wynikające z Protokołu z 2011 r., nie spełnia jednak najnowszych standardów w zakresie unikania podwójnego opodatkowania. Nie odpowiada również obecnym priorytetom polityki podatkowej Polski w tym zakresie.

W ostatnich latach w Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, czyli OECD, przygotowano nowe wzorce postanowień dotyczących unikania podwójnego opodatkowania w relacjach bilateralnych. Prace te podjęto w ramach specjalnego projektu, który ma na celu wypracowanie rozwiązań w obszarach opodatkowania i współpracy podatkowej najbardziej narażonych na negatywne konsekwencje międzynarodowego transferu zysków w celu uniknięcia opodatkowania, np. handel, ceny transferowe czy właśnie wykorzystywanie w tym celu umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Wynikiem tych prac było sporządzenie w Paryżu, w listopadzie 2016 r., konwencji wielostronnej implementującej środki traktatowego prawa podatkowego, mające na celu zapobieganie erozji podstawy opodatkowania i przenoszenia zysków, którą Polska podpisała w dniu 7 czerwca 2017 r. i ratyfikowała 4 stycznia 2018 r. Doszło również do wypracowania tzw. modelowej konwencji OECD.

Ponieważ oba państwa przystąpiły do powyższych konwencji, obecnie obowiązująca pomiędzy Polską a Maltą umowa z 1994 r. została zmodyfikowana przez powyższą konwencję, jednak przygotowanie i podpisanie przedłożonego do ratyfikacji protokołu o zmianie obowiązującej umowy z Maltą było niezbędne z uwagi na ograniczone przyjęcie przez Maltę postanowień powyższej konwencji, co spowodowało, że w umowie zmieniły się jedynie regulacje w zakresie minimalnego standardu oraz klauzula nieruchomościowa, art. 13 ust. 2 umowy. Postanowienia Protokołu są zgodne z propozycjami przewidzianymi w najnowszej aktualizacji z 2017 r. modelowej konwencji OECD w sprawie podatku i majątku. Wejście w życie Protokołu umożliwi stosowanie standardów między obiema stronami.

Postanowienia Protokołu zmieniają w szczególności metodę unikania podwójnego opodatkowania. Obecnie istniejąca metoda zwolnienia, czyli wyłączenie z progresją, może prowadzić do nadużyć polegających m.in. na podwójnym nieopodatkowaniu dochodów.

Dlatego też w projekcie Protokołu z Maltą zaproponowano metodę odliczenia proporcjonalnego, która zapobiega takim sytuacjom. Przepisy Protokołu będą miały zastosowanie do wszystkich osób prawnych i osób fizycznych uczestniczących w dwustronnych stosunkach między Polską a Maltą oraz do organów polskiej administracji podatkowej stosujących postanowienia Protokołu w relacjach polsko-maltańskich, w stosunkach gospodarczych.

Związanie Protokołem powinno nastąpić w drodze ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, ponieważ Protokół spełnia przesłanki określone w art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji, tzn. dotyczy spraw uregulowanych w ustawie lub w których Konstytucja wymaga ustawy, w związku z art. 217 Konstytucji, zgodnie z którym nakładanie podatków i innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń, oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy. Postanowienia Protokołu po jego wejściu w życie będą miały pierwszeństwo w stosowaniu w krajowym porządku prawnym. Postanowienia Protokołu nie są sprzeczne z polskim ustawodawstwem ani z prawem Unii Europejskiej. Nadzór nad wykonaniem postanowień Protokołu sprawować będzie minister właściwy do spraw finansów publicznych.

W imieniu rządu wnoszę o przyjęcie projektu ustawy o ratyfikacji Protokołu.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Proszę o zabranie głosu przedstawiciela Ministerstwa Finansów. Proszę o przedstawienie się.

Dyrektor Departamentu Systemu Podatkowego Ministerstwa Finansów Przemysław Szymczyk:

Bardzo dziękuję. Szanowni panowie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, ponieważ pan minister właściwie przedstawił całość istotnych zagadnień związanych z omawianymi dzisiaj Protokołami, to tylko tytułem uzupełnienia chciałbym powiedzieć, że podpisanie obydwu Protokołów zmieniających konwencję polsko-niderlandzką i umowę polsko-maltańską w sprawie unikania podwójnego opodatkowania wynika z realizowanej przez Polskę spójnej polityki podatkowej, mającej na celu zwalczanie negatywnych zjawisk w postaci uchylania się i unikania opodatkowania oraz ograniczenie wykorzystywania umów podatkowych w agresywnym planowaniu podatkowym. Protokoły te stanowią również wyraz konstruktywnej współpracy między Polską i Niderlandami oraz Polską i Maltą, a także woli politycznej wszystkich tych państw w zakresie zwalczania oszustw podatkowych.

Wejście w życie nowych przepisów powinno także przełożyć się na wzrost dochodów budżetowych w związku z uszczelnieniem polskiego systemu podatkowego w relacjach z Maltą i Królestwem Niderlandów. Bardzo dziękuję za uwagę. Gdyby były jakieś pytania, uwagi czy komentarze, to chętnie się do nich ustosunkuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję. Przypomnę, że pierwsze czytanie obejmuje debatę w sprawie zasad ogólnych projektu ustawy, następnie zadawanie pytań, o których przed chwilą powiedziano, a następnie odpowiedzi przedstawicieli wnioskodawców. Weszliśmy więc w ten element dyskusji ogólnej nad projektem. Czy są jakieś pytania? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Krzysztof Piątkowski (KO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, mam pytanie do przedstawiciela Ministra Finansów. W związku z tym, że usłyszeliśmy – co jest zresztą oczywiste – że rezultatem zmiany metody unikania podwójnego opodatkowania może być większa kwota podatku do zapłacenia w Polsce, to liczyłbym na więcej informacji na ten temat. Czego się minister finansów spodziewa po tej ratyfikacji? Gdyby mógł pan więcej powiedzieć, czy dokonano jakichś kalkulacji, wstępnych szacunków w tej sprawie? Chętnie poznałbym kwoty.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są jeszcze jakieś pytania? Są, bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

W umowie z Niderlandami na stronie 30 piszą państwo, że w art. 18 dotyczącym emerytur, renty kapitałowej oraz świadczeń z ubezpieczenia społecznego zmienią się przepisy. Wiadomo, że to nie dotyczy obywateli Niderlandów, którzy pracują w Polsce, tylko odwrotnie – Polaków, którzy pracowali tam. W związku z tym jakie zmiany tu nastąpią? Czy będą z korzyścią dla nich, czy na niekorzyść? Jak to wygląda? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję. W takim razie, jeżeli można, proszę o udzielenie odpowiedzi ze strony ministra finansów.

Dyrektor Departamentu Systemu Podatkowego MF Przemysław Szymczyk:

Bardzo proszę panią naczelnik Magdalenę Gaszkowską o przedstawienie sprawy.

Naczelnik wydziału w Departamencie Systemu Podatkowego MF Magdalena Gaszkowska:

Dzień dobry państwu. W zakresie pytań, które zostały zadane, zacznę od pytania dotyczącego metody unikania podwójnego opodatkowania. Jeżeli chodzi o umowę z Maltą, to w obowiązującej umowie mamy tzw. metodę wyłączenia z progresją. Taka metoda może prowadzić de facto do podwójnego nieopodatkowania dochodów. Nie mamy tutaj konkretnych wyliczeń, ale mamy stanowisko OECD w tej sprawie, które jest bardzo wyraźne i mówi, że taka metoda wyłączenia z progresją może być metodą szkodliwą z punktu widzenia erozji bazy podatkowej. Dlatego staramy się we wszystkich umowach obecnie wprowadzać metodę kredytu.

Jak państwo wiecie, Polska podpisała i ratyfikowała konwencję MLI, gdzie została wybrana ta metoda kredytu, jaką będziemy stosować we wszystkich naszych umowach, i jest to konsekwencja naszej polityki. Natomiast co do liczb, to w tym zakresie nie ma szacunków, ale jest to ogólnoświatowy trend. Są specjalne opracowania na ten temat, że metoda kredytu zapewnia wpływy budżetowe i my z tym trendem podążamy.

Jeżeli chodzi o pytanie dotyczące emerytur, w obowiązującej umowie przepisy dotyczące emerytur były bardzo skomplikowane. To był artykuł, który zabierał dwie strony konwencji i zawierał jedną zasadę generalną, że emerytura jest opodatkowana w kraju rezydencji, natomiast od tej zasady generalnej było szereg wyłączeń. De facto zastosowanie tego artykułu było bardzo skomplikowane dla podatników. Teraz mamy zasadę uproszczoną w stosunku do tego, co było w poprzedniej treści artykułu dotyczącego emerytur, tzn. emerytura może być opodatkowana w obydwu państwach, natomiast jeśli chodzi o emerytury naszych podatników, to wprowadzono zasadę, że emerytury z publicznych ubezpieczeń zostają opodatkowane w państwie, gdzie są wypłacane. Nie ma szeregu wyjątków, które przewidywała poprzednia, obowiązują konwencja. Ten artykuł zostanie zmieniony w ten sposób.

Jest też wprowadzona definicja renty kapitałowej, co może ułatwić stosowanie przepisów.

Zastępca dyrektora Departamentu Systemu Podatkowego MF Adam Trawiński:

Chciałbym jeszcze dodać, że w przypadku umowy polsko-niderlandzkiej została dodana definicja renty kapitałowej, która zgodnie z tym przepisem stwarza możliwość stosowania tej umowy także do jednorazowych wypłat dokonywanych w zamian za emeryturę lub inne podobne świadczenie, dokonywanych w zamian za rentę kapitałową. Wprowadzenie tej definicji oceniamy pozytywnie też dla naszych podatników. Dziękuję bardzo.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

To może dopytam konkretnie. Czy nasi obywatele, którzy tam uzyskują prawo do emerytury, stracą na tej zmianie, czy zyskają? Tak czy nie?

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Proszę przedstawiciela Ministerstwa Finansów o ustosunkowanie się do pytania.

Naczelnik wydziału w Departamencie Systemu Podatkowego MF Magdalena Gaszkowska:

Jeśli chodzi o to, czy stracą, czy zyskają, to generalnie powinni zyskać, bo emerytura będzie opodatkowana w tym państwie, gdzie została wypracowana i na zasadach takich,

jakie obowiązują w państwie świadczenia pracy. Mówimy o emerytach i emeryturach, które zostały wypracowane w ramach publicznego systemu ubezpieczeń. Nie mówimy o emeryturach kapitałowych. Mówimy o 200 tys. osób, które pracują w Holandii i tam świadczą pracę, ale nie chodzi o emerytury kapitałowe, lecz normalną wypracowaną emeryturę.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś pytania dotyczące części ogólnej? Nie widzę. Szanowni państwo, w trakcie omawiania przez pana ministra Wawrzyka, pan minister zwrócił uwagę przede wszystkim na relacje polsko-maltańskie. Niemniej jednak, jak powiedzieliśmy na początku, projekty są de facto tożsame. Pytanie, panie ministrze, czy chciałby pan jeszcze coś dodać do projektu, który jest w druku 1445, dotyczącego relacji Polski i Królestwa Niderlandów?

Sekretarz stanu w MSZ Piotr Wawrzyk:

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, jak pan przewodniczący zaznaczył, te umowy są takie same. W związku z tym wnoszę w imieniu rządu również o ratyfikację ustawy o zmianie Protokołu w sprawie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania z Niderlandami. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Bardzo dziękuję. Szanowni państwo, czy są jeszcze jakieś pytania dotyczące części ogólnej? Nie widzę. Tym samym przechodzimy do rozpatrywania druku nr 1443. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania, przechodzimy do realizacji i omawiania druku 1443. Jest to relatywnie krótki druk, składający się z dwóch artykułów. Czy są jakieś uwagi do art. 1? Czy są zgłaszane jakieś poprawki? Nie widzę. Czy do art. 2, a więc terminu wejścia w życie powyższej ustawy, są jakieś uwagi, poprawki? Nie widzę.

Tym samym przechodzimy do głosowania całości projektu ustawy. Proszę wszystkich posłów o zalogowanie się, aby oddać głos. Czy wszyscy się zalogowali? Dziękuję. Przechodzimy do głosowania nad projektem ustawy z druku nr 1443. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Zamykam głosowanie. Proszę sekretariat o podanie wyników głosowania. Głosowało 43 posłów. Za było 43, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał. Tym samym przyjęliśmy projekt ustawy jednogłośnie.

Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy do powyższego projektu. Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Proponuję na sprawozdawcę pana przewodniczącego Andrzeja Kosztowniaka.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Czy są inne kandydatury? Nie widzę. Wobec niezgłoszenia sprzeciwu i braku innych kandydatur stwierdzam, że będę reprezentował Komisje na posiedzeniu plenarnym w tym punkcie.

Przechodzimy do punktu drugiego porządku, czyli rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 1445. Chciałem zapytać, czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie widzę. Przechodzimy do art. 1. Czy są uwagi lub poprawki do art. 1? Nie widzę, nie słyszę. W takim razie zapytam o art. 2. Czy są uwagi lub poprawki do art. 2? Nie widzę.

Przechodzimy do głosowania nad projektem ustawy z druku nr 1445. Proszę o przygotowanie głosowania. Kto jest za przyjęciem projektu ustawy z druku nr 1445? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników głosowania. Udział w głosowaniu wzięło 42 posłów, za było 41, nikt nie był przeciw, 1 osoba się wstrzymała. Stwierdzam przyjęcie projektu ustawy z druku nr 1445 przez Komisje.

Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy do przedstawienia tego projektu. Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Andrzej Szlachta (PiS):

Ze względu na podobny charakter tego projektu ustawy proponuję na sprawozdawcę pana przewodniczącego Andrzeja Kosztowniaka.

Przewodniczący poseł Andrzej Kosztowniak (PiS):

Czy są inne kandydatury? Nie ma. Dziękuję serdecznie za zaufanie. Będę reprezentował nasze Komisje na posiedzeniu Sejmu jako poseł sprawozdawca.

Wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji. Zamykam posiedzenie. Informacje z protokołu posiedzenia z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będą do wglądu w sekretariatach Komisji. Serdecznie dziękuję za pracę. Zapraszam na godzinę 11.00 na posiedzenie Komisji Finansów.